

NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG *IN VITRO* CÂY GỪNG ĐEN
(*DISTICHOCHLAMYS ORLOWII* K. LARSEN & M.F. NEWMAN)

Trương Hồng Ngọc^{1,2}, Hồ Anh Chi¹, Hồ Nhật Quang¹, Trần Vũ Ngọc Thi¹, Phan Văn Trí¹
Nguyễn Đức Tuấn¹, Phạm Quốc Tuấn³, Nguyễn Vũ Linh³, Trương Thị Bích Phương^{2*}

¹Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

²Trường THCS Trần Phú, tỉnh Quảng Ngãi

³Vườn Quốc gia Bạch Mã, tỉnh Thừa Thiên Huế

*Email: ttbphuong@hueuni.edu.vn

Ngày nhận bài: 21/3/2023; ngày hoàn thành phản biện: 29/3/2023; ngày duyệt đăng: 4/12/2023

TÓM TẮT

Trong nghiên cứu này, chúng tôi trình bày kết quả nhân giống *in vitro* cây gừng đen (*Distichochlamys orlowii*). Nguyên liệu cho nuôi cấy là cây gừng đen giàm hom 3 tháng tuổi có nguồn gốc từ Vườn Quốc gia Bạch Mã. Kết quả cho thấy khử trùng đỉnh chồi (1-2 cm) cây gừng đen với 3% NaClO trong 25 phút cho tỷ lệ mẫu sống sạch cao nhất đạt 55,6% sau 4 tuần nuôi cấy. Môi trường thích hợp nhất cho tái sinh chồi là môi trường MS bổ sung 1,5 mg/L BAP với 100% mẫu tái sinh, đạt 2,46 chồi/mẫu sau 8 tuần nuôi cấy. Nhân nhanh chồi tốt nhất là trên môi trường MS bổ sung 1,0 mg/L BAP và 40 g/L khoai tây nghiền (MP) với số chồi/mẫu đạt 5,56 chồi, chiều cao chồi là 3,61 cm sau 8 tuần nuôi cấy. Chồi *in vitro* khỏe mạnh, cao 3 - 4 cm được chuyển sang môi trường MS bổ sung 0,5 mg/L IBA cho 100% mẫu tạo rễ, với 3,32 rễ/chồi sau 8 tuần nuôi cấy. Sau 3 tháng trồng ra chậu, tỷ lệ sống của cây khoảng 80%, cây ra 1-2 lá mới, chiều cao cây đạt 15-20 cm.

Từ khóa: Cây con, *Distichochlamys orlowii*, nhân giống *in vitro*, nhân chồi, tái sinh chồi, cây con

1. MỞ ĐẦU

Chi Gừng đen (*Distichochlamys*) thuộc họ Gừng (*Zingiberaceae*) là chi thực vật đặc hữu của Việt Nam, với loài *Distichochlamys citrea* được miêu tả lần đầu tiên bởi M.F. Newman vào năm 1995 [8]. Ba loài Gừng đen khác được khác được phát hiện sau này cũng được phát hiện là *D. orlowii* (2001) [5], *D. rubrostriata* (2003) [10] và *D. benenica* (2011) [9].